

ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ПРЕДАВАНЕТО „12+3“

Осъществен е мониторинг на предаването „12+3“, излъчвано в програмата ХОРИЗОНТ на Българското национално радио за спазването на принципите в чл. 6, чл. 8, чл. 10, чл. 11 и чл. 17 от Закона за радиото и телевизия.

Разпоредбите предвиждат, че:

Чл. 6. (1) Доставчиците на медийни услуги са обществени и търговски.

(2) Обществените доставчици на медийни услуги:

1. предоставят за разпространение политическа, икономическа, културна, научна, образователна и друга социално значима информация;
2. осигуряват достъп до националните и световните културни ценности и популяризират научните и техническите постижения чрез разпространението на български и чужди образователни и културни програми и предавания за всички възрастови групи;
3. осигуряват чрез програмната си политика защита на националните интереси, общочовешките културни ценности, националната наука, образованието и културата на всички български граждани без оглед на етническата им принадлежност;
4. поощряват създаването на произведения от български автори;
5. поощряват българското изпълнителско изкуство.

(3) Българското национално радио (БНР) и Българската национална телевизия (БНТ) са национални обществени доставчици на радиоуслуги, съответно на аудио-визуални медийни услуги, които:

1. осигуряват медийни услуги за всички граждани на Република България;
2. съдействат за развитието и популяризирането на българската култура и българския език, както и на културата и езика на гражданите в съответствие с етническата им принадлежност;
3. осигуряват чрез своите медийни услуги достъп до националното и европейското културно наследство;
4. включват предавания, които информират, образоват и забавляват;
5. прилагат новите информационни технологии;
6. отразяват различните идеи и убеждения в обществото чрез плурализъм на гледните точки във всяко от новинарските и актуално-публицистичните предавания с политическа и икономическа тематика;
7. съдействат за взаимното разбирателство и толерантността в отношенията между хората;
8. предоставят на гражданите възможност да се запознаят с официалната позиция на държавата по важни въпроси на обществения живот.

Чл. 8. (1) Медийните услуги не трябва да съдържат:

1. подбуждане към насилие или омраза, насочени към група лица или член на група, въз основа на някое от основанията, посочени в член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз;

2. публично подбуждане към тероризъм по смисъла на Наказателния кодекс.

Чл. 10. (1) При осъществяването на своята дейност доставчиците на медийни услуги се ръководят от следните принципи:

1. гарантиране на правото на свободно изразяване на мнение;
2. гарантиране на правото на информация;
3. запазване на тайната на източника на информация;
4. защита на личната неприкосновеност на гражданите;

5. недопускане на предавания, внушаващи нетърпимост между гражданите;
6. недопускане на предавания, които противоречат на добрите нрави, особено ако съдържат порнография, възхваляват или оневиняват жестокост или насилие или подбуждат към ненавист въз основа на расов, полов, религиозен или национален признак;
7. гарантиране на правото на отговор в програмите;
8. гарантиране на авторските и сродните им права в предаванията и програмите;
9. съхраняване на чистотата на българския език.

Чл. 11. (1) Всяко мнение може да бъде изразявано свободно в медийните услуги.

Чл. 17. (1) Доставчиците на медийни услуги носят отговорност за съдържанието на медийните услуги.

(2) Доставчиците на медийни услуги са длъжни да не допускат създаване или предоставяне за разпространение на предавания в нарушение на принципите на чл. 10 и предавания, внушаващи национална, политическа, етническа, религиозна и расова нетърпимост, възхваляващи или оневиняващи жестокост или насилие.

(4) Доставчиците на медийни услуги не носят отговорност за разгласени сведения и за тяхното съдържание, когато те са:

1. получени по официален ред;
2. цитати от официални документи;
3. точно възпроизвеждане на публични изявления;

(5) При цитиране на документи не се допускат изменения.

(6) Новините като информационни факти трябва да бъдат разграничавани от коментарите към тях.

Наблюдението на предаването е извършено за периода от 12 декември 2022 година до 12 януари 2023 година, като е разделено условно на 5 седмици.

Стандартно предаването се излъчва от понеделник до четвъртък след Обедния осведомителен бюлетин в 12:00 ч. и продължава до 15:00 часа. В рамките на периода на наблюдение има издания, които са с продължителност 4 часа и се излъчват до 16:00 часа, като това са празничните предавания в седмицата след Коледа. Регистрирано е и прекъсване на издания заради пряко излъчване на заседания от Народното събрание, както и липса на излъчване на предаването изобщо поради същата причина.

Структурата на предаването обикновено е следната – в началото са събеседниците, които са поканени по актуална за деня тема, като тук е мястото на политическите и икономически сюжети – вътрешни за страната или международни. След тях обикновено са социални и здравни теми, а в края на предаването са темите за култура и изкуство. Първите и последните теми обикновено са представени чрез разговори и/или интервюта, често социалните теми са разработени чрез репортажи. Политическите теми са съпътствани от обобщаващи репортажи от Народното събрание или други политически събития. Преходите между гостите и темите, както и новинарските емисии, са реализирани чрез музикални изпълнения. В структурата на предаването няма коментар на водещия.

ПЪРВА СЕДМИЦА 12 – 18 ДЕКЕМВРИ 2022 Г.

През първата седмица на наблюдението водещи са:

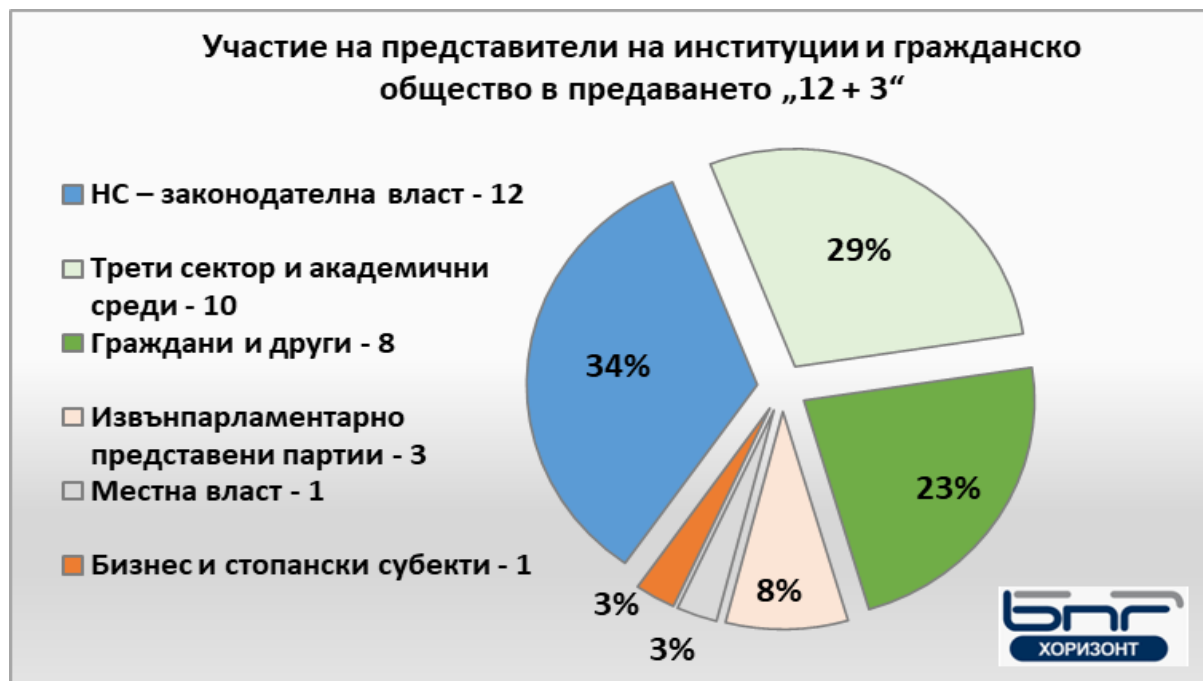
- Даниела Големинова на 12 и на 14 декември 2022 г.
- Снежана Иванова на 13 декември 2022 г.
- Петър Волгин на 14 декември 2022 г.

В предаването са регистрирани като участници общо 35 души. От тях 12 са част от парламентарно представени партии, трима са от извънпарламентарно представените партии, 8

са експертите, един представител на местните власти, а останалите са регистрирани като други – граждани, репортери и други.

Таблицата по-долу представя информацията за участниците в първата седмица на наблюдението.

Представители	Брой активни участия
МС – изпълнителна власт	
НС – законодателна власт	12
Президент	
Съдебна власт	
Местна власт	1
Извънпарламентарно представени партии	3
ЕК	
ЕП	
Трети сектор и академични среди, журналисти, експерти, анализатори	10
Бизнес и стопански субекти	1
Граждани и други	8

Информация за броя на гостите в предаването спрямо политическото представителство са в следната таблица.

Политически субекти (партии)	Брой активни участия (в низходящ ред)
ГЕРБ-СДС	2
Продължаваме промяната	4
ДПС	1
Възраждане	2
БСП	1
Демократична България	1
Български възход	1
Движение 21	1

АБВ	1
НДСВ	1

В първата седмица на наблюдението (12-18 декември 2022 г.) в предаването „12+3“ са отразени следните теми, представени в низходящ ред според обема, измерен в секунди.

Теми:	Обем в секунди:
Предложението за кабинет на ГЕРБ/неуспешният мандат на ГЕРБ	6480
Социални теми	1980
Предложението на ПП за правителство на малцинството	1860
Защо НДСВ се връща в политическия живот	1080
Други теми	900
МВР – акции и протести за по-високи заплати	600
Култура и изкуство	420
Отношенията на България с Русия и действията на посланик Митрофанова	420
Гласуване в НС за удължаване на бюджета	300
Зелената сделка и ЕС	240
Общо:	14 280

Темите и гостите в предаването са както следва:

ТЕМА 1 – Предложение за кабинет на ГЕРБ и последвалия неуспешен мандат (критична е позицията, която НЕ подкрепя предложението за кабинет на ГЕРБ; В подкрепя е позицията, която е ЗА гласуване на предложението; неутрална – без да има изразена ясна критика или подкрепа, обикновено това е позицията на експертите)

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Десислава Атанасова	Председател на ПГ ГЕРБ	Подкрепяща
Андрей Гюров	Председател на ПГ ПП	Критична
Боряна Димитрова	Експерт, социолог	Неутрална, скептична
Росен Стоянов	Експерт	Неутрална, скептична
Татяна Дончева	Лидер на Движение 21	Критична
Атанас Атанасов	Депутат ДБ	Критична
Георги Свиленски	БСП	Критична
Костадин Костадинов	Възраждане	Критична
Мустафа Карадайъ	ДПС	Подкрепяща
Румен Йончев	Български възход	Подкрепяща
Костадин Ангелов	ГЕРБ	Подкрепяща
Акад. Николай Денков	ПП	Критична
Румен Петков	Председател АБВ	Критична
Доц. Борис Попиванов	Експерт	Критична
Критична	57 %	В подкрепа 29%
		Неутрална 14 %

Изводи: По политическата тема са предложени разнообразни мнения както на политически лица, така и на експерти. Представени са позициите на всички парламентарно представени партии, а така също и мнения на някои извънпарламентарни такива. Предложени са мнения на различни експерти. Спазени са принципите на ЗРТ за плурализъм на гледните точки.

ТЕМА 2 – Социални теми обикновено са представени неутрално в рамките на репортаж, често с участието на граждани. В рамките на наблюдението темите, които са представени в репортажите, са по повод една година от пожара в жилищен блок в Благоевград и положението на живеещите в момента; проблеми със саниране на жилищен блок; спиране работата на диспансера във Варна, както и отразяване на форум, посветен на децата на трудовите мигранти в България.

Позициите в таблицата са условни.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Диана Ковачева	Омбудсман	Неутрална
Илко Стоянов	Кмет на Благоевград	Неутрална
Латинка Светлозарова	Репортер	Неутрална
Даниела Стойнова	Репортер	Неутрална
Критична 0%	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

Изводи: Социалните теми са представени неутрално в репортажите, позициите на участниците са в зависимост от конкретното събитие, което се отразява.

ТЕМА 3 – Предложение на ПП за правителство на малцинството (критична е позицията, която НЕ подкрепя предложението за кабинет на ПП; В подкрепа е позицията, която е ЗА гласуване на предложението; неутрална – без да има изразена ясна критика или подкрепа)

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Милен Матеев	ПП	Подкрепяща
Александър Маринов	Експерт, съветник на президента	Критична
Доц. Борис Попиванов	експерт	Подкрепяща, но скептична
Критична 33 %	В подкрепа 67%	Неутрална 0 %

Изводи: Предложението на ПП за изготвяне на декларация с основните приоритети за страната е представена от Милен Матеев, представител на партията, след което на слушателите са предложени мненията на двама експерти с различни позиции. Темата се разглежда в продължение и в следващите предавания с още разнообразни гости, като е неразделна част от общите политически разговори с всички останали гости по вътрешнополитически теми. Спазен е принципът за плурализъм.

ТЕМА 4 – Защо НДСВ се връща в политическия живот, въпреки големия обем от време, е представена от един участник, а именно съпредседателя на партията Станимир Илчев. В разговора гостът отговаря отрицателно на обвиненията, че партията е възродена от Русия, за да обслужва интересите ѝ.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Станимир Илчев	Съпредседател на НДСВ	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100%	Неутрална 0 %

Изводи: разговорът с един от председателите на партия НДСВ е тясно свързан с живота и битността на самата партия, ретроспекция и планове за бъдещето. Партията за известен период от време е извън политическия живот на страната и разговорът има силно информационен характер.

ТЕМА 5 – в Други теми влизат репортаж за приетия отчет на генералния директно на БНР Милен Митев от СЕМ и откриването на туристическия сезон за 2023 г. Темите са представени информативно в репортажи и кратки синхрони с участници по темите.

ТЕМА 6 - МВР – акции и протести за по-високи заплати, представени в два репортажа в различни дни в периода на наблюдение. Темите са представени в информационен план без заемане на позиция от страна на репортера.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Мария Костова	Репортер	Неутрална
Николай Христов	Репортер	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0%	Неутрална 100 %

ТЕМА 7 – В минутите за култура и изкуство режисьорът Гриша Арков представя премиерата на пиесата „В полите на Витоша“.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Гриша Арков	Режисьор	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100%	Неутрална 0 %

ТЕМА 8 – **Отношенията на България с Русия и конкретно отношението към посланик Митрофанова** е част от разговора с председателя на АБВ Румен Петков, който преди това говори за неуспешния мандат на ГЕРБ, след което сам прави преход в разговора през честването на годишнина от освобождението на Плевен и „отдаване на почит към освободителката ни“, на което честване е поканена и посланик Митрофанова. Изнася патетично слово за „усещането за славянска общност, когато ни е било най-трудно“ и огромната жертва на Русия за България. В разговора става дума и за посещението на посланик Митрофанова и на руския митрополит Антоний в Руската църква „Св. Николай“, по време на което има протест отвън. „Пред църквата имаше 20 човека, но ако човек гледа медиите, църквата е била обкръжена“, а информацията за протести е фалшива новина. „Това е начин за хора, които нямат друго препитание да попаднат в медиите. Медиите лъжеха, че митрополит Антоний не бил приет никъде. За някои части от обществото ни да сме слуги е същностно осъзната необходимост и това е страшно, защото тези хора имат гарантирана трибуна в големите медии всеки ден.“ Представената позиция по темата е подкрепяща за Русия и силно критична към медиите, които лъжат и изкривяват реалността.

В рамките на същото издание между разговорите с различните събеседници водещият Петър Волгин прави кратко изявление без допълнителен коментар: „Разглеждам си аз сайтовете, а аз разглеждам само правилните сайтове, от правилната страна на историята, и чета една много интересна новина, много готина, на Медиапул. В България и Гърция се отчита най-слаба подкрепа за решенията на ЕС във връзка с войната в Украйна, като това са данни от социологическо проучване, разпространено от ЕП. В ЕС средно 74 % подкрепят решенията на ЕС, докато в България и Гърция поддръжниците на Украйна са едва 48%“. Липсва допълнителен коментар от водещия.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Румен Петков	АБВ	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100%	Неутрална 0 %

Извод: По темата за българо-руските отношения говори само едно политическо лице от извънпарламентарна партия, без да са потърсени в предаването други възгледи.

ТЕМА 9 - Гласуване в НС решение за удължаване на бюджета. Темата е представена чрез репортаж, в който са дадени всички политическите позиции при гласуването на закона в Народното събрание. Позицията на репортера е неутрална.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Марта Младенова	Репортер	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0%	Неутрална 100 %

ТЕМА 10 – Зелената сделка и ЕС отново присъства в кратък репортаж за готовността на страната за преминаване към зелена енергия. Представена е критичната страна на бизнеса чрез коментар на Добри Митрев, председател на БСК, към решенията на Народното събрание.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Наталия Ганчовска	Репортер	Неутрална
Добри Митрев	председател на БСК	Критична
Критична 50 %	В подкрепа 0%	Неутрална 50 %

Извод: Представителят на бизнеса изразява позиция срещу кратките срокове за закриването на въглищните централи.

Заклучение:

Извършеното наблюдение на предаването „12+3“ в програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио за периода 12-18 декември 2022 г. показва, че в предаването участие вземат представители на всички парламентарно представени политически партии, както и извънпарламентарни партии. Периодът на наблюдение съвпада с неуспешното гласуване на предложението на коалицията ГЕРБ – СДС за кабинет и последвалото предложение на партия „Продължаваме промяната“ за обща декларация с основни приоритети за страната и правителство на малцинството, като това са и основните политически теми в седмицата на наблюдението. Представянето на въпросната декларация е причината за по-големия брой участници на тази партия.

ВТОРА СЕДМИЦА 19 -22 ДЕКЕМВРИ 2022 Г.

През втората седмица на наблюдението водещи на изданията са:

- Петър Волгин на 19 декември 2022 г.
- Снежана Иванова на 20 и на 22 декември 2022 г.
- Даниела Големинова на 21 декември 2022 г.

На 22 декември предаването е прекъснато в 12:45 за пряко излъчване от Народното събрание, което е причина за по-малкия брой участници.

Наблюдението отчита 30 участници за цялата седмица, в това число и репортерите на медията, като в този период основни гости са експерти, а по-голямата част от темите са представени чрез репортажи. От политическите представители има само по едно участие на представител на „Продължаваме промяната“ и на Ива Митева, която обобщава политическия живот на партия „Има такъв народ“.

Представители	Брой активни участия
МС – изпълнителна власт	
НС – законодателна власт	1

Президент	
Съдебна власт	
Местна власт	
Извънпарламентарно представени партии	1
ЕК	
ЕП	
Трети сектор и академични среди, журналисти, експерти, анализатори	28
Бизнес и стопански субекти	
Граждани и други	

Поради специфичния период на наблюдението преди Коледа, политическите теми са сведени до минимум. Никола Минчев от партия „Продължаваме промяната“ е другият политически представител в седмицата на наблюдението.

Темите, които са предложени в предпразничната седмица, също са по-ограничени и са сведени в таблицата по-долу.

Теми:	Обем в секунди:
Култура и изкуство	3000
Здравни теми	1620
Обобщение на политическата година и политическия живот на партия ИТН	1320
Санкциите срещу Русия и законът за забрана за износ на нефтени продукти от Лукойл	1200
Световното по футбол	1140
Посещението на министъра на отбраната Димитър Стоянов в Украйна	1080
Предложението на ПП за приемане на декларация с основни приоритети за страната	1080

Неприемането на антикорупционен закон като лош знак за страната ни	600
Предоставянето на помощи за Украйна и хода на войната	600
Промените в трудовия закон и определянето на минималната заплата	600
Репортаж с политическите позиции в НС за темите на обсъждане	360
Резултатите от социологическо проучване за инфлацията и цените	180
Социални теми	1260
Почивка на Сейшелите	300
Общо	14340

Гостите и представените позиции по темите в тази седмица са посочени по-долу, като събеседниците са записани в качеството, в което са представени от водещия на предаването.

Политическите представители са изключително ограничени.

Политически субекти (партии)	Брой активни участия (в низходящ ред)
ГЕРБ-СДС	
Продължаваме промяната	1
ДПС	
Възраждане	
БСП	
Демократична България	
Български възход	
Движение 21	
АБВ	
НДСВ	
ИТН	1

Тема 1 - Култура и изкуство: всички събеседници се изказват положително по поставените теми – премиери на книги, изложби, постановки и кино.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Надежда Николова	Репортер	Подкрепяща
Елена Панайотова	Режисьор	Подкрепяща
Слободан Радойкович	Художник	Подкрепяща
Владимир Зарев	Писател	Подкрепяща
Димитър Канаков	Директор на Плевенския театър	Подкрепяща
Христо Бакалски	Дир-р на фондация Рифе	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

ТЕМА 2 - Здравни теми

Присъстват три репортажа на Елена Бейкова за цената и достъпа до здравни грижи в страната – репортерът има неутрална позиция, представя темата информативно.

Професор Тодор Кантарджиев говори по темата с бума на заболявания от скарлатина и варицела при децата – нормално епидемиологично състояние на болелите. Дава съвети кога и къде да се потърси здравна помощ от страна на родителите. Позицията му е критична към заболяванията и подкрепяща към родителите и болелите деца.

Репортаж на Добромир Видев за получено дарение от държавна болница по линия на Българската Коледа.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Елена Бейкова	Репортер	Неутрална
Проф. Тодор Кантарджиев	Здравен експерт	Неутрална

Добромир Видев	Репортер	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

Тема 3 - Обобщение на политическата година и политическия живот на партия ИТН.

На 19 декември Ива Митева, представена от водещия Петър Волгин като бивш председател на парламента и част от партия „Има такъв народ“ с референцията, че вече не е нито едно от двете. Разговорът представлява обобщение на политическия живот на партия ИТН и като цяло обобщение на политическата година. Изтъква всички положителни неща, които са направили с партията и посочва грешките на останалите политически партии.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Ива Митева	ИТН	Критична
Критична 100 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 0 %

Извод: Политическата година е видяна само през погледа на представител на ИТН, без да се влиза в диалог с други възгледи. Участничката критикува другите политически субекти като изтъква положителните действия на ИТН.

ТЕМА 4 - Санкциите срещу Русия и законът за забрана на износа на нефтени продукти от Лукойл

Гост по темата е Румен Овчаров, представен в качеството му на експерт, бивш енергиен министър. В разговора е отделено място и за санкциите срещу Русия, които той смята за лицемерни, нелогични и „опит за измиване на гузни съвестни“, а предложението за ДПС за „по-опасно“ от това на ДБ. Позицията му е критична към санкциите и критична към законопроекта за износ на нефтени продукти.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Румен Овчаров	Експерт	Критична
Критична 100 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 0 %

Изводи: Макар темата да е разгледана от госта в качеството му на експерт и да има претенции за неутралност, той все пак е политически обвързан и в този смисъл изказаните тези също са такива. По темата не е представено друго мнение на експерт или политическо лице. За представено различно мнение може да се приеме единствено водещият, в случая Снежана Иванова, като чрез въпросите към госта представя другите позиции по темата. В случая това са две различни предложения на ДБ и на ДПС, които се обсъждат в Парламента.

ТЕМА 5 - Световното по футбол е представена чрез разговор с журналиста Георги Атанасов за световното по футбол в Катар 2022 г. – организация, финансирането, скандалите около световното първенство, най-добрите отбори, селекционери, най-добрите футболисти, условията, в които се провежда първенството, самият финал и друга любопитна информация за слушателите.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Георги Атанасов	Журналист	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

ТЕМА 6 – Посещението на министъра на отбраната Димитър Стоянов в Украйна, представена от госта Йордан Божилов от Софийски форум за сигурност, като той определя тази визита като „израз на ясната позиция на България“. По отношение на преговорите за мир между Украйна и Русия, той смята, че именно от Украйна зависи каква ще бъде рамката на тези преговори.

По тази тема има и кратък коментар от страна на друг събеседник – военният експерт Илия Налбантов, който изказва мнение, че „за такива срещи предварително не се дава информация от съображения за сигурност и всичко е в рамките на нормалното“. Разговорът продължава по друга тема.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Йордан Божилов	Експерт	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

ТЕМА 7 – Предложението на ПП за приемане на декларация с основни приоритети за страната с гост по темата Никола Минчев от „Продължаваме промяната“, който представя предложението на партията за изготвяне и подписване на декларация с основните приоритети за страната – влизане в Шенген и Евронзоната и др., управление с правителство на малцинството, а темата е разширена и към преговорите с останалите партии, възможността за успешен мандат на партията.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Никола Минчев	Продължаваме промяната	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Извод: Темата е с продължение от предходната седмица (**Предложението на ПП за правителство на малцинството**), когато са представени и позициите на двама експерти - разглежда се в развитие.

ТЕМА 8 – Неприемането на антикорупционен закон като лош знак за страната ни. Говори Биляна Гяурова от Института за правни инициативи, която определя неприемането на антикорупционен закон като лош сигнал, който дава страната ни. Поканена е да коментира, в качеството си на експерт, след като парламентът отхвърли на първо четене два проекта за нов закон в защита на подателите на сигнали за нарушение. Тя определя решението на депутатите като изненадващо и определя аргументите им като „лишени от смисъл“.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Биляна Гяурова	Институт за правни инициативи	Неутрална
Критична 100 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 0 %

Изводи: Гостът предлага по-скоро коментар на събитията и фактите, позицията на събеседника е критична, или по-скоро към липсата на взети решения във връзка с приемането на антикорупционен закон, като прилага достатъчно фактология към изказването си. Макар темата да е политическа, изказаното мнение е експертно, политически необвързано.

ТЕМА 9 - Предоставянето на помощи за Украйна и ходът на войната е представена от военния експерт Илия Налбантов. Според него „тези двама хитреци (Путин и Лукашенко) се събраха отново, за да ескалират конфликта“, като очаква конфликтът да се разшири в посока Молдова. „Трябва да подготвим страната, която се защитава, по-добре от агресора.“

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Илия Налбантов	Военен експерт	Подкрепяща
Критична %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Изводи: Темата за войната в Украйна, предоставянето на помощ за Украйна и отношенията на страната ни с Русия присъстват под една или друга форма във всички седмици на наблюдението с различни гости и позиции. Може да се каже, че се очертават лагер на твърдо подкрепящите Запада, такива, които подкрепят Русия, макар да не изразяват това пряко, и такива, които подкрепят Украйна, но са твърдо против „хегемона – САЩ“, които смятат за основния виновник за войната.

ТЕМА 10 - Репортаж от Народното събрание за реда на темите за обсъждане – репортерът Даниел Инков обобщава политическите позиции в споровете относно дневния ред и разместването на темите за обсъждане – удължаването на бюджета; изборния закон; промените в трудовия закон и определянето на минималната заплата; и законопроектът, приет на първо четене, за компенсиране на разходите на потребителите на моторни горива. В репортажа са представени изказвания на различните политически партии по отделните микротопици в материала.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Даниел Инков	Репортер	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

ТЕМА 11 - Промените в трудовия закон и определянето на минималната заплата е представена в два дни, като са предложени мненията на двете страни по темата, както и мнението на бивш социален министър. Политическите и други мнения са обобщени в репортаж на Мария Костова. Според Ваня Григоров има атака срещу процента прослужено време. Добрин Добрев смята, че разрывът се появява заради смесването на минималната заплата и брутна минимална. Христина Христова изразява критично отношение към гласуването на „така заложения“ закон за определяне на минималната заплата.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Ваня Григорова	КТ Подкрепа	Критична
Добрин Иванов	Асоциация на индустриалния капитал в България	Подкрепяща
Мария Костова	Репортер	Неутрална
Христина Христова	Бивш социален министър	Критична
Критична 50 %	В подкрепа 25 %	Неутрална 25 %

Изводи: Темата се разглежда в развитие в няколко предавания, като са представени всички позиции – на партиите в НС, на синдикатите и на бизнеса, както и експертно мнение в лицето на бившия социален министър, макар то да има възможност да политически нюанс. Спазен е принципът за плурализъм на гледните точки.

ТЕМА 12 - Резултатите от социологическо проучване за инфлацията и цените е представена в кратък репортаж със синхрони от изказванията на Димитър Ганев - Тренд, и Боряна Димитрова - Алфа рисърч. Резултатите от изследването и по така поставена тема и в настоящата ситуация са до голяма степен предизвестени, като двамата обобщават данните от проучването, без допълнителен коментар. Съобщени са всички задължителни атрибути при съобщаване на социологически данни.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Боряна Димитрова	Алфа рисърч	неутрална
Димитър Ганев	Тренд	неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0%	Неутрална 100 %

ТЕМА 13 - Социални теми

Даниела Стойнова с репортаж за протест заради спиране на дейността на диспансера за туберкулоза във Варна, представен в информационен план.

Мая Щърбанова с репортаж за недоволни земеделци от спадането на цената на земеделската продукция в района заради войната в Украйна.

Репортаж за майка на дете с увреждания, която получава подкрепа от Българската Коледа.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Даниела Стойнова	Репортер	Неутрална
Мая Щърбанова	Репортер	Неутрална
Борислава Велкова	Гражданин	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0%	Неутрална 100 %

ТЕМА 14 - Почивка на Сейшелите представлява кратък репортаж за невероятните красоти на мястото, достъпността му, както и увеличаващият се туристически трафик в тази посока.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Мила Младенова	Репортер	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100%	Неутрална 0 %

Заклучение.

Извършеното наблюдение на предаването „12+3“ за периода от 19 декември до 23 декември констатира, че в него са представени различни теми и гости. Политическите теми са значително по-ограничени в сравнение с предходната седмица, за сметка на увеличавания обем за култура и изкуство. Повечето теми са представени чрез репортажи в информативен план с отразяване на всички позиции, а като представителност при събеседниците преобладават експертите по различните теми. Предложени са различни мнения в случаите, в които законът изисква това. **Изключение прави гостът по темата за санкциите срещу Русия и по-конкретно предложенията за забрана на износа на нефтени продукти от Лукойл (гостува Румен Овчаров). В предаването не е предложена друга гледна точка по темата. Макар гостът да е представен като експерт, той все пак е политически обвързан.**

ТРЕТА СЕДМИЦА 26 - 29 ДЕКЕМВРИ 2022 Г.

През третата седмица на наблюдението на предаването „12+3“ водещите са:

- Георги Марков на 26 декември 2022 г.
- Людмила Железова на 27 декември 2022 г.
- Диана Янкулова на 28 декември 2022 г.
- Петър Волгин на 29 декември 2022 г.

В рамките на тази седмица предаването се излъчва в празничен формат с продължителност 4 часа и в часовия интервал от 12:00 до 16:00 часа. Няма коментари на водещите.

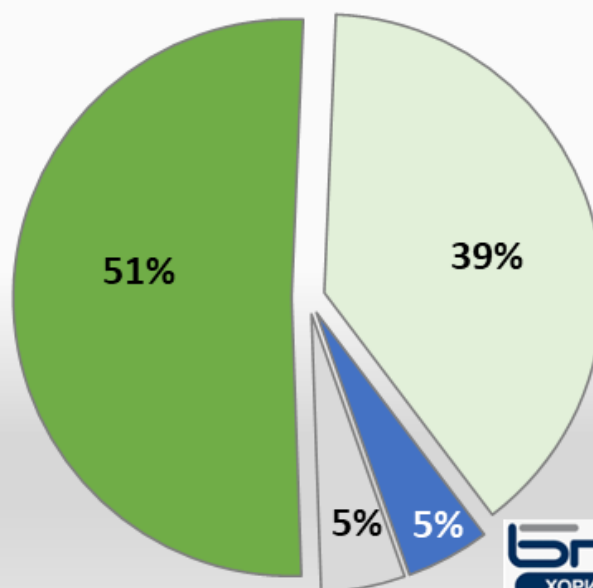
Общият брой на участниците в тази седмица от наблюдението е 43, като изцяло липсват политически представители, а политическите теми са силно ограничени. Гостите са предимно експерти и представители на третия сектор – граждани, писатели, творци, журналисти, духовници и др. Първото предаване от периода на наблюдението е изцяло посветен на Рождество, църквата, обичаи и традиции, благотворителност и култура и изкуство.

Единствените политически представители са от служебното правителство – служебният министър на отбраната Димитър Стоянов и служебният министър-председател Гълъб Донев.

Представители	Брой активни участия
МС – изпълнителна власт	2
НС – законодателна власт	
Президент	
Съдебна власт	
Местна власт	2
Извънпарламентарно представени партии	
ЕК	
ЕП	
Трети сектор и академични среди, журналисти, експерти, анализатори	16
Бизнес и стопански субекти	
Граждани и други	21

Участие на представители на институции и гражданско общество в предаването „12 + 3“

- Граждани и други - 21
- Трети сектор и академични среди - 16
- МС – изпълнителна власт - 2
- Местна власт - 2

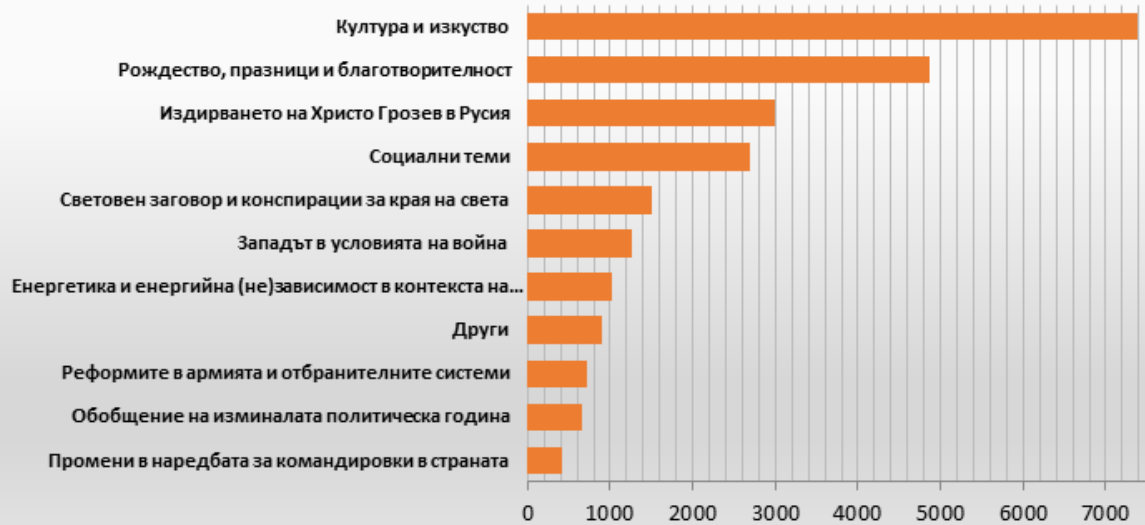
В седмицата на наблюдението след Коледа политическите теми в предаването отново са силно ограничени, като първото издание на 26 декември е посветено изцяло на празниците и традициите.

Темите в тази седмица на наблюдение са сведени в таблицата по-долу.

Теми:	Обем в секунди:
Култура и изкуство	7380
Рождество, празници и благотворителност	4860
Издирването на Христо Грозев в Русия	3000
Социални теми	2700
Световен заговор и конспирации за края на света	1500
Западът в условията на война	1260
Енергетика и енергийна (не)зависимост в контекста на войната	1020
Реформите в армията и отбранителните системи	720
Обобщение на изминалата политическа година	660
Промени в наредбата за командировки в страната	420
Други	900
Общо	24 420

Теми по обем в предаването „12 + 3”

26 – 29.12.2022 г.

Гостите и представените позиции по темите в тази седмица са както следва:
(Събеседниците са записани в качеството, в което са представени от водещия на предаването.)

Тема 1 - Култура и изкуство: всички събеседници се изказват положително по поставените теми – премиери на книги, изложби, постановки и кино.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Емилия Милчева	Журналист, писател	Подкрепяща
Стефан Вълдобрев	режисьор	Подкрепяща
Ясен Янков	реставратор	Подкрепяща
Диляна Димитрова	Журналист	Подкрепяща
Турхут Исмаил	Строител, реставратор	Подкрепяща
Латинка Светозарова	Репортер	Подкрепяща
Светослава Кузманова	Репортер	Подкрепяща
Алберта Калай	Център Алеф	Подкрепяща
Николай Илчевски	Писател	Подкрепяща
Група Екс Рей	Музиканти	Подкрепяща
Симеон Ангелов	Директор на училище и изпълнител	Подкрепяща
Рамзи Гьорен	Готвач	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

ТЕМА 2 - Рождество, празници и благотворителност са темите, на които е посветено първото издание на предаването след Коледа. Освен поздравите от духовни лица, има няколко репортажа за празника на църквата „Рождество Христово“, празник на бащата във Враца, дарения, благотворителност, реставрация на покрив на църква, дарения за училища и коледните традиции в Исландия и в Южна Корея.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
------------------	---	---

Отец Кирил Попов	Духовник	Подкрепяща
Велина Андонова	Богослов	Подкрепяща
Ива Антонова	Репортер	Подкрепяща
Тихомир Машов	Гражданин	Подкрепяща
Христо и Иван Белоеви	Граждани	Подкрепяща
Здравка Евтимова	Гражданин	Подкрепяща
Емилия Милчева	Писател, журналист	Подкрепяща
Отец Светослав Съомак	Отец	Подкрепяща
Василий Шаган	Иконом	Подкрепяща
Драгомир Дачев	Харизан (?)	Подкрепяща
Георги Халачев	Гражданин	Подкрепяща
Стоян Радев	Репортер	Подкрепяща
Марта Младенова	Репортер	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

ТЕМА 3 - Издирването на Христо Грозев в Русия

Темата за издирването на журналиста Христо Грозев в Русия присъства на 28 и на 29 декември при двама водещи (Диана Янкулова и Петър Волгин) и различни гости. Бившият министър на отбраната Бойко Ноев отправя обвинения, че „кореспондентът на БНР в Москва е рупор на руската пропаганда“, защото „нямаме опозиционната гледна точка в Русия, а само официалната, самите журналисти нямат право да пишат обективно“. Другият събеседник по темата Радослав Бимбалов, също изразява мнение, че „Русия се опитва да налага контрол върху истината – само тяхната гледна точка е истина и никаква друга“.

Темата продължава с гости и на следващия ден, вече при друг водещ, където анализаторът Боян Чуков, сам бивш щатен служител на ПГУ-ДС, изказва мнение, че „Грозев е дете на перестройката в България. Всички знаят, че там случайни хора не стават журналисти... На практика той потвърди тезата, че е свързан с МИ-6“. Той продължава мисълта си, стигайки по-далеч в допусканията си, посява съмнения, без да казва нищо конкретно, често не завършва мисълта си до край, прави внушения. „Аз бих имал съмнения, че той не е свързан само с МИ-6“, но не става ясно какво точно има предвид. Говори доста общо, с много намеци, завоалирани (и преки) обвинения в шпионаж и връзки с чужди разузнавателни служби, без никаква конкретика или доказателства, базирани само на нюх и лични разсъждения. Целият разговор е пълен с внушения и напълно лишен от фактология и конкретика.

Разговорът продължава в посока войната и военните действия, като гостът изказва мнение, че според него „поляците се готвят да влязат в Украйна“.

В края на предаването има и кратък репортаж с изявление на служебния премиер Гълъб Донеv, „българските власти са в контакт с издирвания журналист още преди това да стане медийна сензация“ и че руският посланик Митрофанова е извикана на разговор по този повод. Репортажът представя информацията неутрално, без да заема позиция по темата.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Бойко Ноев	Бивш министър на отбраната	Критична
Радослав Бимбалов	Граждански активист	Критична
Боян Чуков	Анализатор	Подкрепяща
Гълъб Донеv	Служебен министър- председател	Неутрална
Критична 50 %	В подкрепа 25 %	Неутрална 25 %

Извод: Темата за издирването на българския журналист Христо Грозев в Русия е представена чрез различни гости с различни и противоположни мнения. Независимо, че всеки има право на свобода на изразяване, експертът Чуков посява съмнение за шпионаж от страна на Грозев и връзка с „тайни служби от други държава“, без доказателства и конкретика. Той оправдава Русия за издирването на Грозев.

Тема 4. - Социалните теми са различни във всяко предаване, представени са чрез репортажи в информационен план, като посочената позиция в таблицата е условна.

Представените теми са както следва: Здравка Маслянкова с репортаж за откриване на нов център за деца с увреждания в с. Дебелец.

Студентът Стойчо Велев, който е бил доброволец на границата на Полша и Украйна с истории за доброволчеството.

Кратък репортаж със заместник-кметът на София Дончо Барбалов за откриването на новата трамвайна линия 5 с тестово пътуване по линията.

Репортаж с детския психолог Сабина Христова за откриването на център за интерактивни дейности за деца със специални образователни потребности.

Репортаж с кмета на Добрич Йордан Йорданов за откриването на център за подпомагане на семейства с репродуктивни проблеми.

Репортаж с Християн Христов, служител в Център за защита на животните и природата в Добрич. Всички позиции са подкрепящи спрямо темата, която е представена.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Здравка Маслянкова	Репортер	Подкрепяща
Стойчо Велев	Доброволец	Подкрепяща
Дончо Барбалов	Зам.-кмет на София	Подкрепяща
Сабина Христова	Детски психолог	Подкрепяща
Йордан Йорданов	Кмет на Добрич	Подкрепяща
Християн Христов	Работник	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

ТЕМА 5 - Световен заговор и конспирации за края на света е условно поставена тема, тъй като събеседниците основно говорят за дълбоката държава, хората, които управляват света, края на света, конспирации, планове за пандемия, заговори на фармацевтичните компании и други истории от този порядък. Генерално се изказват по всяка възможна тема – народопсихология, медицина, вътрешна и външна политика, култура, книги и др.

Емил Йотовски *„Така нареченият световен заговор направи няколко грешки, една от тях е ковид“. „Зеленски е една марионетка, която не бива да се слуша“, „Ние сме талибанско общество – още непокорно... но ако бяхме едни добре оядени хора, щяхме да сме на нивото на Канада“. „Ние сме подчинени на Европа и Америка, властта у нас не идва от народа, а се назначава от чужди посолства“.*

Валери Найденов условно е поканен, за да представи нова книга, *„която показва как световните фармацевтични компании са превзели света.“* В разговора той изтъква невероятните качества на лекарство срещу Ковид-19. *„Напълно безобидно и много ефективно лекарство, както за лекуване в начална фаза, така и за профилактика – ако го вземеш предварително, може да те спаси от тази болест въобще.“* Става въпрос за лекарството хидроксихлорохин или както гостът го нарича „трите хикса“, като в разговора той заявява, че в България не е било разрешено използването му за лечение при ковид, докато той има данни, че в Турция се е използвало и там починалите са много по-малко. В същото време има Заповед № РД-01-266 от 14.05.2020 г. на тогавашния главен държавен здравен инспектор, от която първа

точка гласи „I. Разрешавам лечението на пациенти с COVID-19 в лечебни заведения за болнична помощ с лекарствените продукти Hydroxychloroquine Sulfate Tablets 100 mg“. Самият гост обаче казва, че „В цялата история на българския коронавирус много се лъжеше.“

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Емил Йотовски	Писател, рекламист	Подкрепяща
Валери Найденов	Журналист	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Извод: Дватама събеседници при Петър Волгин поддържат еднакви тези по отношение на световните конспирации и заговори, като сам Емил Йотовски казва в началото на разговора, че с това говорене влизат напълно в схемата на конспиративните теории. Мониторингът отчита, че гостите говорят при пълна липса на доказателства, научни позовавания и източници за тезите им.

ТЕМА 6 - Западът в условията на война, преговорите за мир и хода на военните действия е тема, по която говорят двама от гостите в два отделни дни от наблюдението. Петър Карабоев от в-к „Дневник“ гостува при Людмила Железова на 27 декември, като позицията му е про-европейска - обвинява Русия, че поставя на практика неприемливи условия за мирни преговори. „Лавров казва „с вас не преговаряме – или приемете нашите условия, или ще ги наложим с войници“. Прогнозата му за 2023 г. е да е същата – пълна с разруха и кръвопролитие.

Боян Чуков гостува при Петър Волгин на 29 декември и позицията му е про-руска и конкретно анти-американска. Според него „явно има договорка засега бойните действия да са само на територията на Украйна, без да се използва ядрено оръжие и САЩ да подкрепят Украйна така, че да не загуби войната, но и да не я спечели... За Русия тази война е екзистенциална, каквато е целта на САЩ“. Въпреки тези изявления, в края на разговора той все пак прогнозира, че Полша се готви да влезе в Украйна.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Петър Карабоев	Журналист	Подкрепяща
Боян Чуков	Анализатор	Критична
Критична 50 %	В подкрепа 50 %	Неутрална 0 %

Изводи: Разговорите по темата за войната в Украйна и позициите на Запада в конфликта представят две напълно противоположни тези на слушателите – проевропейската на първия гост, докато позицията на втория гост е не само про-руска, но и антиамериканска. Темата е актуална и намира място в предаването почти всяка седмица, като са представяни различни гости с разнообразни позиции.

ТЕМА 7 - Енергетика и енергийна независимост в контекста на войната е представена с разговор с енергийния експерт Антон Иванов. Според него диверсификацията на България е станала задължителна след войната. „Преди години не се считаше за необходимо България да се диверсифицира“, но сега вече не може да се разчита на руските доставки, защото са несигурни.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Антон Иванов	Енергиен експерт, БЕМФ	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

Извод: Темата е представена от енергийния експерт Антон Иванов, посочена е като неутрална в политически контекст, на практика подкрепя стремежа към енергийна независимост на страната, като посочва войната като катализатор, който прави диверсификацията задължителна за България поради несигурните доставки от страна на Русия.

ТЕМА 8 – Реформите в армията и отбранителните системи говорят трима бивши министри. Позицията и на тримата е подкрепяща за необходимостта от реформи в армията и въоръжението, като тези промени вече са наложителни, като позициите им се разминават по-скоро в това къде и кое е най-належащо да се реформира – авиация, флот, наземно въоръжение, бригади. Общото мнение е, че оръжията на страната ни са много стари, все още по съветски модел, а е нужно да се уеднаквят с тези на НАТО.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Тодор Тагарев	Бивш сл. военен мин-р	Подкрепяща
Йордан Божилов	Бивш зам-министър на отбраната	Подкрепяща
Велизар Шаламанов	Бивш зам-министър на отбраната	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Извод: По темата са предложени мненията на трима различни експерти, бивши министри, които имат различни приоритети по въпроса за реформите в армията.

ТЕМА 9 - Обобщение на изминалата политическа година прави социологът Марчела Абрашева, която обобщава основните политически събития от изминалата година и дава прогноза за идната. Според нея не се очертава правилна формула за правителство и предвижда нови избори. мнението ѝ е експертно, без да заема конкретна политическа позиция.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Марчела Абрашева	социолог	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

Извод: Темата е представена експертно, неутрално, без политически пристрастия, в чисто информационен план.

ТЕМА 10 - Промените в наредбата за командировки в страната са представени в информационен репортаж от репортерът Мария Костова.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Мария Костова	Репортер	Неутрална
Критична %	В подкрепа 100 %	Неутрална 100 %

ТЕМА 11 - ДРУГИ

Феня и Искра Декало в репортаж за изобретението на студенти в Израел, които откриват начин за извличане на енергия от смет.

Надежда Мечева, ветеринар в репортаж за вредата от фойерверките по празниците и стресът за животните.

Павлин Косев от Българска хотелиерска и ресторантьорска асоциация в репортаж за това, че Варна е в класация за най-подценяваните градове за туристически посещения.

Заклучение

Извършеното наблюдение на предаването „12+3“ по програма ХОРИЗОНТ за периода от 26 декември до 29 декември констатира, че в предаването са представени различни теми и гости. Политическите теми са силно ограничени в сравнение останалите седмици, като в следпразничната седмица в предаването са заложили на темите, свързани с Коледа, традициите и празниците, повече време за култура, изкуство и репортажи за социални теми. Голяма част от темите са представени чрез репортажи в информативен план с представяне на всички позиции, а като събеседници преобладават експертите по различните теми. Предложени са различни мнения в случаите, в които законът изисква това.

ЧЕТВЪРТА СЕДМИЦА 02 - 05 ЯНУАРИ 2023 Г.

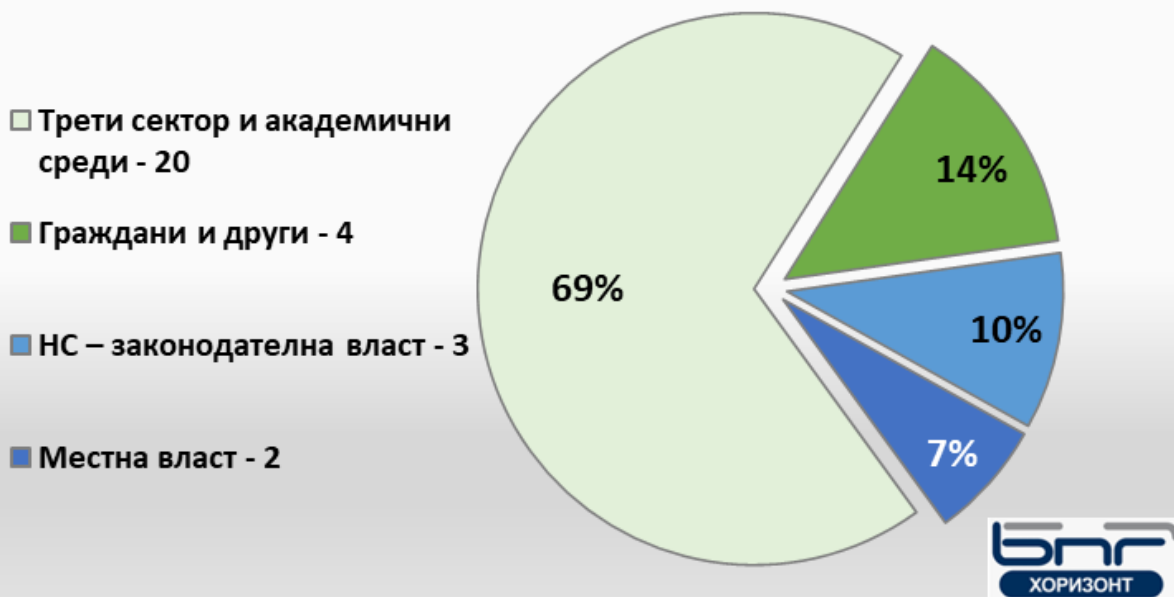
През четвъртата седмица на наблюдението (02 - 05 януари 2023 г.) водещи на предаването са:

- Даниела Големинова на 02 януари 2023 г.
- Снежана Иванова на 03 януари 2023 г.
- Петър Волгин на 04 януари 2023 г.

На 05 януари се излъчва пряко заседанието на Народното събрание и няма предаване. В периода на наблюдение са отчетени общо 31 участници по различни теми в предаването. Политическите представители отново са по-малко

Представители	Брой активни участия
МС – изпълнителна власт	1
НС – законодателна власт	3
Президент	
Съдебна власт	
Местна власт	2
Извънпарламентарно представени партии	
ЕК	
ЕП	
Трети сектор и академични среди, журналисти, експерти, анализатори	20
Бизнес и стопански субекти	
Граждани и други	4

Участие на представители на институции и гражданско общество в предаването „12 + 3“

В първата седмица от новата 2023 г. политиката постепенно се връща в предаването като темата с най-голям обем от време.

Темите, които са предложени в тази седмица, са сведени в таблицата по-долу.

Теми:	Обем в секунди:
Вторият мандат и формули за съставяне на правителство с третия	7320
Социални теми	3780
Култура и изкуство	2520
Войната в Украйна	1920
Развитието на туризма у нас	1680
Бюджет и инфлация 2023 г.	600
Общо	17820

Теми по обем в предаването „12 + 3”

02 – 05.01.2023 г.

Според политическата принадлежност гостите са разпределени в следната таблица.

Политически субекти (партии)	Брой активни участия (в низходящ ред)
ГЕРБ-СДС	
Продължаваме промяната	2
ДПС	
Възраждане	
БСП	
Демократична България	
Български възход	1
Движение 21	
АБВ	
НДСВ	

Гостите и представените позиции по темите в тази седмица са както следва:
(Събеседниците са записани в качеството, в което са представени от водещия на предаването)

Тема 1 - Вторият мандат и формули за съставяне на правителство с третия.

Първата седмица на годината съвпада с преговорите при президента и връчването на втория мандат за съставяне на правителство на „Продължаваме промяната“. Това е и основната политическа тема в седмицата на наблюдение. По темата говорят както политически лица, така и експерти – социолог, политолог, журналист. Репортерът Мария Филева представя обобщаващ репортаж, в който са представени позициите на партиите, участвали на срещата, предложена от „Продължаваме промяната“ – на БСП, „Български възход“ и „Демократична България“.

Позициите на експертите, макар неутрални в политически план, са по-скоро песимистични и предричат нови избори поради невъзможната формула за съставяне на работещо правителство, особено с втория мандат.

Далеч по-ярко негативна е позицията на богослова Николай Михайлов, който казва, че *„тези млади момчета са емблематични за едно корумпирано корпоративно съзнание... собствено казано, това не е и техният народ“*, а освен това *„нашият хегемон няма да позволи да имаме президентска република“*. Другата част от разговора с него е във връзка с войната в Украйна.

Проф. Даниел Вълчев е представен на слушателите като експерт. Той прави общ коментар за политическата ситуация, електората и системата, президентската република и демокрацията като понятия. *„Ние харесваме някой, който силово да ни нарежда нещата, да му се сърдиш и да разказваш вицове за него, но да можеш да кажеш „абе, той си е от нашата черга“*.

Акад. Николай Денков е включен извънредно на живо след срещата с президента Радев с кратък коментар за преговорите.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)

Д-р Николай Михайлов	Психиатър, богослов	Критична
Първан Симеонов	Галъп, социолог	Неутрална, но скептична
Симеон Дянков	Бивш финансов министър	Критична
Иван Христанов	ПП	Подкрепяща
Николай Денков	Кандидат за премиер, ПП	Подкрепяща
Георги Киряков	Политолог	Неутрална
Евгени Петров	Журналист	Критична
Мария Филева	Репортер	Неутрална
Румен Йончев	Български възход	Неутрална
Проф. Даниел Вълчев	Експерт	Неутрална
Критична 30 %	В подкрепа 20 %	Неутрална 50 %

Извод: Политическата тема за втория мандат и предложенията за успешна формула за третия е разгледана в развитие, като са предложени различни (експертни и неекспертни) мнения по темата. Представени са различни гледни точки на политически лица и експерти. Спазени са изискванията за плурализъм на гледните точки.

ТЕМА 2 - Социални теми

Игнат Арсенов от КЗП в репортаж по темата за правата ни като потребители при смяна на подаръците покрай празниците.

Георг Спартански, кмет на Плевен, в репортаж за Плевен като единственият град с еко-транспорт и осветление.

Мила Маркова, семеен терапевт, в репортаж за отглеждането на деца с ВСМ (вродени сърдечни малформации).

Георги Първанов от Българска асоциация за управление на хора в репортаж за пазара на труда през 2023 година.

Габриела Руменова, от „Ние, потребителите“, в репортаж за възможното увеличение на цените на мобилните оператори през 2023 г. като допустимо, макар и неравноправно.

Марияна Кукушева от Съюза на хлебопроизводителите в България в репортаж за цената на хляба и очакваните увеличения за 2023 г.

Боряна Ботева, „Организация на пациентите с ревматологични заболявания“ в репортаж по повод месеца на пациентите с ревматологични заболявания, дискриминацията към тях и исканията им.

Богдан Милев от Института за пътна безопасност в репортаж за безопасността на пътищата в страната, като определя всички магистрали у нас за опасни, защото не отговарят на много от изискванията за пътна безопасност.

Репортерът Даниела Стойнова представя репортаж от протест на недоволни граждани от квартал Галата във Варна заради постоянното спиране на тока там.

Петя Кирилова в репортаж за езиков Център за невроезикова превенция срещу деменциите, в който преподават испански език на възрастни хора.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Игнат Арсенов	КЗП	Неутрална
Георг Спартански	Кмет на Плевен	Неутрална
Мила Маркова	Семеен терапевт	Неутрална
Георги Първанов	Българска асоциация за управление на хора	Неутрална
Габриела Руменова	Ние, потребителите	Неутрална
Марияна Кукушева	Съюз на хлебопроизводителите в България	Неутрална

Боряна Ботева	Организация на пациентите с ревматологични заболявания	Неутрална
Богдан Милев	Институт за пътна безопасност	Неутрална
Даниела Стойнова	Репортер	Неутрална
Петя Кирилова	Ц-р за невроезикова превенция срещу деменции	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

ТЕМА 3 - Култура и изкуство в следпразничната седмица. Гостите представят премиера на нови сериали, книги, представления.

Епископ Поликарп участва с поздрав в репортаж по случай честване на 145 години от освобождението на София.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Виктор Божинов	Режисьор	Подкрепяща
Ваня Николова	Сценарист	Подкрепяща
Георги Митев	Маркетинг директор Държавна опера – Стара Загора	Подкрепяща
Красимира Хаджииванова	„Майко мила“	Подкрепяща
Епископ Поликарп	Духовник	Подкрепяща
Илия Кузманов	Писател	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 0 %

Тема 4 - Войната (и мира) в Украйна с мнението на двама събеседници в различни дни от седмицата, чийто разсъждения до голяма степен се припокриват в същността си, макар в детайлите да са различни. Според Николай Михайлов *„мирът има шанс само ако дипломатията се задейства, но това може да стане само с позволението на хегемона“* (САЩ). *САЩ решиха да превърнат Украйна в шило, да се противопостави на Русия. Трябва да си извънредно наивен, за да мислиш, че не е цел и че САЩ са неспособни да жертват един многомилionen народ за постигането на тази им цел. Столтенберг не трябва да бъде възприеман сериозно.*

От друга страна експертът по сигурността Славчо Велков казва, че *„там не воюват Украйна и Русия, а воюват Русия и САЩ на територията на Украйна. Русия няма да спре войната и няма да се случи това, което много им се иска на политическото ръководство в Украйна. От тях нищо не зависи.“* Разговорът продължава с много намеци и недомълвки, метафори и алегии за *„войнолюбците – ние знаем кои сили стоят зад тях и кой им плаща стипендиите“.*

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Д-р Николай Михайлов	Богослов, психиатър	Критична
Славчо Велков	Експерт по сигурността	Критична
критична 100 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 0 %

Изводи: Темата за войната и мира в Украйна е представена чрез двама гости в различни дни от седмицата и при различни водещи. Двете мнения на пръв поглед се различават, тъй като единият гост (Николай Михайлов) подкрепя Украйна и гледа на нея като жертва, докато другият гост (Славчо Велков) е по-скоро про-руски настроен. По същество обаче и двамата събеседници

обвиняват САЩ като основния виновник за войната. Това е тема, която често присъства във всички актуални предавания на програма ХОРИЗОНТ, включително и в наблюдаваното предаване, а гостите са различни пристрастия и теории.

ТЕМА 5 - Развитието на туризма у нас в репортаж и разговор за развитието на туризма в страната ни, която става все по-популярна и конкурентна.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Проф. Румен Драфанов	Институт за анализи и оценка на туризма	Подкрепяща
Илин Димитров	Сл. министър на туризма	Подкрепяща
Иван Цървов	Дир. на РИМ В. Търново	Подкрепяща
Стефка Григорова	Дир. хуманитарни дейности, Плевен	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Изводи: Представените гости и репортажи коментират развитието на туризма в страната ни в положителен план – очаква се силен сезон, като страната ни става все по-популярна за туристите в международен план, като в същото време са посочени и посоките, в които е нужно да се положат допълнителни усилия – онлайн реклама и популяризиране на различни конкретни дестинации.

ТЕМА 6 - Бюджет и инфлация 2023 г. е тема от разговора с бившия финансов министър Симеон Дянков. Според него за приемането на бюджет за 2023 г. е необходимо редовно правителство, не е работа на служебното да изготвя подобен, и дава прогноза за увеличение на инфлацията през 2023 година.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Симеон Дянков	Бивш финансов министър	Критична
Критична 100 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 0 %

Извод: Темата е представена чрез един разговор с бившия финансов министър Симеон Дянков в качеството му на експерт, който дава скептична прогноза за влизането на България в еврозоната през 2024 г. и очаква още повече увеличение на инфлацията. Темата се разглежда в развитие.

Заклучение.

Извършеното наблюдение на предаването „12+3“ за периода от 02 до 5 януари 2023 г. констатира, че в предаването са представени различни теми и гости. Политическите теми отново са голяма част от разговорите в предаването. В тази седмица на наблюдение броят на предаванията е по-малък заради пряко излъчване от Народното събрание, което ограничава както обема, така темите и гостите в предаването.

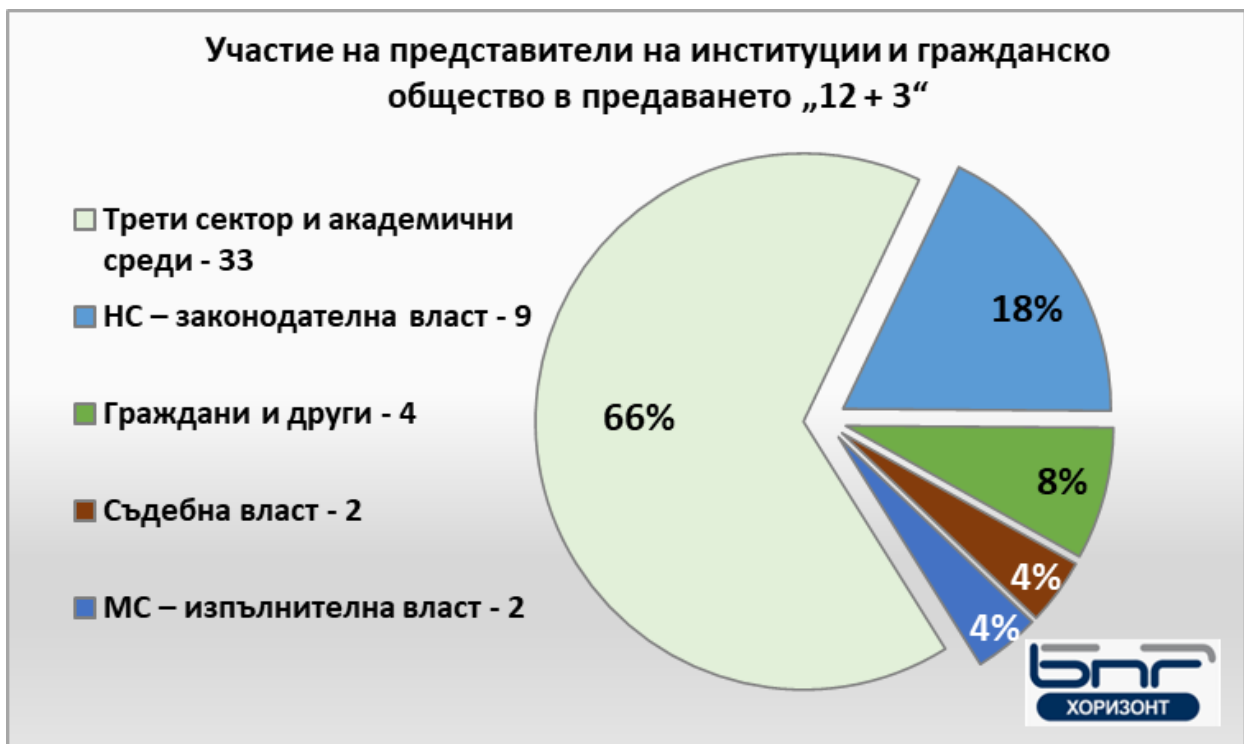
Повечето теми са представени чрез кратки репортажи в информативен план с представяне на всички позиции. При събеседниците отново преобладават експертите по различните теми. Политическите и икономическите теми в предаването се разглеждат в развитие и са представени в предходните и/или следващите предавания. Предложени са различни мнения в случаите, в които законът изисква това.

През петата седмица на наблюдението (09 - 12 януари 2023 г.) водещи на предаването „12+3“ са:

- Снежана Иванова на 09 януари 2023 г.
- Даниела Големинова на 10 януари 2023 г.
- Петър Волгин на 11 януари 2023 г.
- Георги Марков на 12 януари 2023 г.

Отчетени са общо 45 участници по различни теми в предаването. В последната седмица от наблюдението политическите представители увеличават присъствието си, заедно с политическите теми в предаването.

Представители	Брой активни участия
МС – изпълнителна власт	2
НС – законодателна власт	9
Президент	
Съдебна власт	2
Местна власт	
Извънпарламентарно представени партии	
ЕК	
ЕП	
Трети сектор и академични среди, журналисти, експерти, анализатори	33
Бизнес и стопански субекти	
Граждани и други	4

Темите, които са предложени в тази седмица, са сведени в таблицата по-долу.

Теми:	Обем в секунди:
Втория мандат и формулите за третия	4080
Международни теми	3120
Култура и изкуство	2520
Грипната епидемия в страната	1800
Социални теми	1440
Енергийните клаузи в Плана за възстановяване	1380
Напрежението в ДБ	1020
Спомени за протестите от 10 януари 1997 г.	900
Национална здравна стратегия и проблеми при усвояването на средства по плана за възстановяване	840
Въздушните линейки у нас	720
Други	600
Прокуратурата проверява криптоплатформата Нексо	420
Покупателната способност на населението и инфлацията	420
Казусът с Пловдивския панаир	420
Приемането на еврото	360
Съдебните дела между Бойко Борисов и Кирил Петков	360
Общо	20400

Гостите и представените позиции по темите в тази седмица са както следва:
(Събеседниците са записани в качеството, в което са представени от водещия на предаването.)

Тема 1 - Вторият мандат и формулите за третия

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Доц. Милена Стефанова	Политолог, СУ	Неутрална
Проф. Румяна Коларова	Социолог	Неутрална
Доц. Светослав Иванов	Социолог	Неутрална
Стефан Софийски	Политик	Неутрална
Харалан Александров	Социален антрополог	Критична
Критична 20 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 80 %

Изводи: Темата за втория мандат и формулите за евентуален успешен трети мандат се разглежда в развитие и продължава от предходната седмица. По същество това е естественото продължение на темата за неуспешното гласуване на кабинета на ГЕРБ в развитие от началото на наблюдението. И в тази седмица са включени разговори в студиото с различни експерти, които предлагат различни сценарии в зависимост от това на кого президентът ще връчи третия мандат. Коментарите като цяло са политически неутрални, по-скоро предполагат евентуални бъдещи събития и посока на развитие в страната, отколкото да дават оценка на изминалите събития или политически субект. Представени са различни мнения и предложения за решения.

Изключение прави единствено разговорът със социалния антрополог Харалан Александров в предаването при Петър Волгин, където гостът вече дава ясна политическа оценка „ПП е мътилка, те са децата на лятото, разглезени, радостни, безгрижни и дълбоко безотговорни деца на щастливото време“.

Тема 2 - Международни теми, като тук са включени коментари по различни събития от света. Гостите и темите са както следва:

- ✓ Боян Станиславски, политолог, за предстоящите избори в Полша.
- ✓ Георги Петровски, международен редактор, с репортаж за най-важното от бунтовете в Бразилия и обобщение на международните реакции.
- ✓ Тодор Радев, журналист, с най-важното за разпространението на ковид-19 в Китай.
- ✓ Диана Гласнова, журналист, за цените на основните продукти в Хърватия след приемането на еврото. Макар тази тема да е включена в международните теми, тя е пряко свързана с приемането на еврото в България.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Георги Петровски	Международен реактор	Неутрална
Тодор Радев	Журналист	Неутрална
Диана Гласнова	Журналист	Неутрална
Боян Станиславски	Политолог	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

Тема 3 - Култура и изкуство

От тази тема Владислав Апостолов в коментара за победителите на филмовите награди „Златен глобус“ умело вкарва темата за президента на Украйна Зеленски, който „участва във всякакви световни форуми от всякакво естество“.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Валя Апостолова	Репортер	Подкрепяща

Владислав Апостолов	Репортер	Критична
Иван Русланов	Журналист	Подкрепяща
Марияна Цветкова	Софийска опера и балет	Подкрепяща
Латинка Светозарова	Репортер	Подкрепяща
Критична 20 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 80 %

Тема 4 - Грипната епидемия в страната е актуална тема, представена в информационни репортажи от различни градове в страната с последни данни за обстановката в съответната област. По темата няма други участници.

Тема 5 - Социални теми

- ✓ Павлина Григорова от Сдружение за гарантиране правата на хората с ТЕЛК във връзка с протест за правата на хората с ТЕЛК.
- ✓ Евгения, болна жена от Смолян, във връзка с благотворителен концерт за събиране на средства за лечение.
- ✓ Жулиета Петкова, директор на училище за незрящи деца в Бургас в репортаж за откриване на зала за ерго-терапия към училището.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Павлина Григорова	Сдружение за гарантиране правата на хората с ТЕЛК	Подкрепяща
Евгения	Гражданин	Подкрепяща
Жулиета Петкова	Директор на училище за незрящи деца	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Тема 6 - Енергийните клаузи в Плана за възстановяване е представена в последния ден на наблюдението. Репортерът Мария Костова отразява пряко протест пред Народното събрание на КНСБ и КТ „Подкрепа“. Следват коментари на представител на КНСБ и на енергиен експерт. Няма политически изказвания, като в общи линии експертът подкрепя това, което искат синдикатите – политиките да постигнат предоговаряне на клаузите и отсрочка за изпълнение на изискванията за затваряне на въглищните централи у нас.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Мария Костова	Репортер	Неутрална
Огнян Атанасов	КНСБ	Критична
Иван Хиновски	Енергиен експерт	Неутрална
Критична 33 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 67 %

Изводи: По темата са предложени различни мнения на хора от синдикатите, както и на експерти, протестите са отразени неутрално.

Тема 7 - Искането за отстраняване на Атанас Атанасов от ДСБ (напрежението в ДБ) е тема, представена в две предавания, като е дадена думата на двете страни от спора. Владимир Великов е един от хората, които искат отстраняването на Атанас Атанасов, докато Стоян Михалев изразява мнение, че това напрежение е изкуствено създадено чрез външна намеса - „ГЕРБ иска да сложат клин на Демократична България“ и да разцепят коалицията.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Владимир Великов	ДСБ	Подкрепяща
Стоян Михалев	ДСБ	Критична
Критична 50 %	В подкрепа 50 %	Неутрална 0 %

Извод: Темата е представена коректно, дадена е възможност на двете страни по спора да представят аргументите си, без да се дава превес на някоя от позициите.

Тема 8 - Спомени за протестите от 10 януари 1997 г. по случай годишнината от знаковите протести през 1997 г. е поканен Стефан Софийски. Представена е и звукова картина от протестите, а гостът споделя спомените си от събитията като пряк участник.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Стефан Софийски	Политик	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 100 %

Тема 9 - Национална здравна стратегия и проблемите при усвояването на средства по плана за възстановяване е представена от председателя на Здравната комисия в НС Антон Тонев, който очертава основните проблеми в националната стратегия при усвояването на средства по плана за възстановяване и развитие – а именно кадровият проблем.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Антон Тонев	Председател на здравната комисия, ПП	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Тема 10 - Въздушните линейки у нас и силната необходимост от такива в разговор с Виктор Иванов, стандарт ХЕМС.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Виктор Иванов	Стандарт ХЕМС	Подкрепяща
Критична 0 %	В подкрепа 100 %	Неутрална 0 %

Тема 11 - Други обединява репортаж за колабирало момиче в Бургас. Изявление на служебния вътрешен министър Иван Демерджиев за разследване и проверка на т. нар. „златен гол“ на границата с Турция. Пряко включване от НС – изказване на Мануил Манев от ГЕРБ с мотиви за изслушването на служебния министър МВР и шефа на ДАНС, след което взимат решение изслушванията да са на закрито заседание от съображения за национална сигурност, прякото излъчване е прекъснато. Тук е включен и Димитър Павлов от сдружение „Ти решаваш“ в репортаж за протест срещу изграждането на завод за каменна вата в с. Върбовка.

Тема 12 – Прокуратурата проверява криптоплатформата НЕКСО с обвинения за ОПГ, пране на пари, данъчни престъпления, престъпления, свързани с предоставяне на банкова дейност без необходимия лиценз и компютърни измами.

Темата е представена чрез репортаж на Добромир Видев с основна информация за борсата, включени са изявления на говорителя на главния прокурор, на началника на киберотдел, запис на старо интервю с представител на НЕКСО, в което той изтъква предимствата на платформата пред стандартните банкови плащания. Направено е уточнението, че към момента той не отговаря на телефона си и не могат да се свържат за нов коментар.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Добромир Видев	Репортер	Неутрална
Сийка Милева	Говорител на главния прокурор	Подкрепяща
Светослав Василев	Началник Кибер отдела в Следствието	Подкрепяща
Георги Манолов	Бивш мениджър Нексо	Запис от стар материал
Критична %	В подкрепа 50 %	Неутрална 50 %

Извод: Темата е представена в кратък репортаж по повод изявление на прокуратурата и обвиненията към крипто-банката. В репортажа са представени обвиненията от страна на прокуратурата чрез говорителя на главния прокурор и началникът на киберотдела. Краткият откъс на представител на Нексо е от старо интервю и няма отношение към самите обвинения, респективно към темата, изказаните предимства са направени в друг контекст и по друг повод, поради което не може да се съотнасят като критични към темата на репортажа. Поради тази причина са посочени в таблицата като неутрални, макар по същество да подкрепят услугите, които платформата предлага. В коментар на репортера се казва, че не успяват да се свържат с представителя на платформата, но не става ясно дали са потърсили други представители на Нексо и всички отказват коментар, или само въпросния Георги Манолов не отговаря на телефона си.

Тема 13 – Покупателната способност на населението и инфлацията е коментирана в кратък репортаж от Десислава Николова, финансист. Според нея, инфлацията ще запази високия си ръст и през 2023 година. Ръстовете на инфлацията ще зависят от цената на енергийните ресурси.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Десислава Николова	Финансист	Критична
Наталия Ганчовска	Репортер	Неутрална
Критична 50 %	В подкрепа 0 %	Неутрална 50 %

Извод: Темата е разглеждана и в предходната седмица на наблюдение. Тук е представена в кратък репортаж по повод покупателната способност и инфлацията, която остава една от най-високите за ЕС. Разговорът е отново експертен – с финансист и обобщена от репортера, които коментират факти и данни, като правят прогнози на база на данните към момента. Темата е представена неутрално, позицията на специалиста е посочена според очакванията и прогнозните му.

Тема 14 – Протест (с участие на политически лица и граждани) срещу вече взето решение на Общинския съвет на Пловдив по казуса с Пловдивския панаир и Георги Гергов – в репортаж, в който участие взимат граждани и политически лица с кратки изказвания. От заседанието отсъстват представители на ГЕРБ, БСП, Съюз за Пловдив на Дани Каназирева и

няколко независими съветници, като по този начин не може да се събере кворум, на който да се отмени вече взетото решение. Водещата на предаването цитира изявление на кмета на Пловдив Иван Тотев, че вписването на решението ще бъде спряно.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Никола Минчев	ПП	Подкрепяща
Кристиян Вигенин	БСП	Подкрепяща
Христо Иванов	ДБ	Подкрепяща
Гражданин	-	Подкрепяща
Гражданин	-	Подкрепяща
Живка Танчева	Репортер	Неутрална
Критична 0 %	В подкрепа 86 %	Неутрална 14 %

Извод: Темата се разглежда в развитие и в други дни и предавания на програма ХОРИЗОНТ, в които са представени противоречащи си позиции. Репортажът представя всички позиции по казуса, които са пожелали да изкажат мнение.

Тема 15 – Подписка за референдума срещу приемането на еврото присъства в репортаж с участието на двама представители на партия „Възраждане“ Деян Николов и Виктор Папазов в качеството му на финансов съветник на партията. Инициативен комитет, подкрепен от „Възраждане“, започва да събира подписи за запазване на българският лев и против приемането на еврото. *„Само след десет година страната ни ще бъде абсолютно фалирала и в положението на Гърция, дори по-лошо.“* В края на репортажа с едно изречение се съобщава, че *„по-рано днес друг инициативен комитет обяви, че започва подписка за приемането на еврото, който от Възраждане определиха като нелепа провокация и опит за саботаж“.*

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Деян Николов	Възраждане	Подкрепяща
Виктор Папазов	Възраждане	Подкрепяща
Добринка Карамболова	Репортер	неутрална
Критична %	В подкрепа 67 %	Неутрална 33 %

Извод: Репортажът цели да представи на слушателите събирането на подписката за референдум, като предлага изказвания на двама души от инициативния комитет и част от партия „Възраждане“ в подкрепа на тезата, че приемайки еврото, страна ни ще загуби финансовата си независимост. Не са предложени алтернативни гледни точки, няма мнение на специалист по темата. **По същество репортажът представлява рекламен клип на дейността на инициативния комитет.** Въпреки последното изречение в края на репортажа, че съществува и инициатива на алтернативен комитет, не е дадена тяхната позиция по темата, а отново мнението на „Възраждане“.

Тема 16 – Споровете между Кирил Петков и Бойко Борисов в съда – заведено е дело за клевета заради твърдението на Бойко Борисов, че по време на управлението на ПП през комисионери Кирил Петков и Асен Василев са се облагодетелствали. Делото е за 500 милиона лева; в краткия репортаж са представени позициите на Кирил Петков и на адвоката на Бойко Борисов, а Силвия Великова цитира изказване на Бойко Борисов в социалните мрежи по темата. Представени са всички позиции по казуса.

Име на участника	Институция /трети сектор/ бизнес/граждани/ академични среди	Позиция по темата (подкрепяща, неутрална, критична)
Кирил Петков	Продължаваме промяната	Подкрепяща
Менко Менков	Адвокат на Б. Борисов	Критична
Силвия Великова	Журналист	Неутрална
Критична 33 %	В подкрепа 33 %	Неутрална 33 %

Заклучение.

Извършеното наблюдение на предаването „12+3“ за периода 9 – 12 януари 2023 г. показва, че в предаването вземат участие представители на различни парламентарно представени политически партии, представители на изпълнителната власт и съдебната система, като най-голям брой са участниците от т. нар. трети сектор – експерти, академични среди, журналисти, анализатори.

Периодът на наблюдение съвпада с обсъжданията за втория мандат и прогнозите за третия – какви са възможностите и прогнозите на експертите за успешен кабинет с трети мандат, или изборите са по-вероятният сценарии. Основните политически и икономическите теми, които изискват плурализъм на гледните точки, са представени професионално и с разнообразни гости и мнения.

Изключение правят два репортажа – единият представя подробно инициативата, подкрепена от партия „Възраждане“ за събиране на подписка за референдум срещу еврото – дадена е думата на двама представители, които на практика агитират слушателите, като само в едно изречение в края на репортажа е съобщено, че има и алтернативна подписка.

Другият репортаж е по повод проверката на прокуратурата по няколко обвинения към платформата НЕКСО, в която другата позиция по темата е представена чрез кратък откъс от старо интервю с представител на НЕКСО към онзи момент, в който са представени предимствата на платформата пред стандартното банкиране. За слушателите не става ясно дали от НЕКСО отказват да дават изявления към момента, дали конкретно човекът, дал интервюто, не отговаря на телефона си, като репортерът изрично посочва, че в момента не е ясно дали този човек изобщо все още работи на същата позиция.

ОБОБЩЕНИЕ на данните за целия период на наблюдение

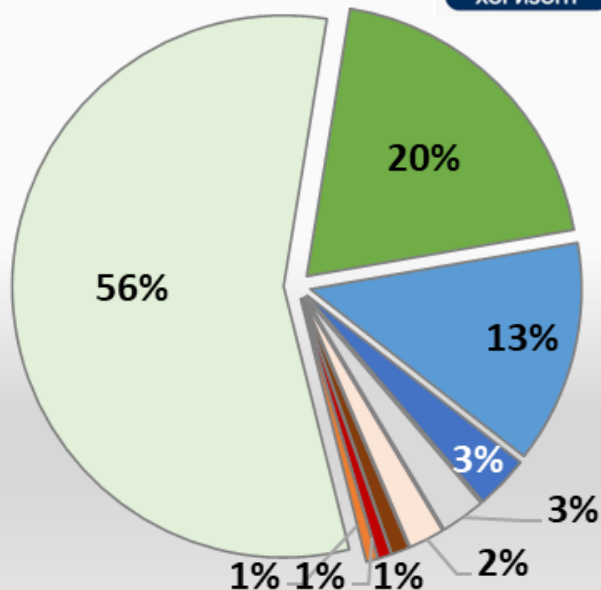
Информацията за участниците в целия период на наблюдение е в следната таблица:

Представители	Брой активни участия
МС – изпълнителна власт	5
НС – законодателна власт	25
Президент	1
Съдебна власт	2
Местна власт	5
Извънпарламентарно представени партии	4
ЕК	
ЕП	
Трети сектор и академични среди, журналисти, експерти, анализатори	106
Бизнес и стопански субекти	1
Граждани и други	37

Участие на представители на институции и гражданско общество в предаването „12 + 3“

- Трети сектор и акад. среди - 106
- Граждани и други - 37
- НС – законодателна власт - 25
- МС – изпълнителна власт - 5
- Местна власт - 5
- Извънпарл. представени партии - 4
- Съдебна власт - 2
- Президент - 1
- Бизнес и стопански субекти - 1

Трябва да се отбележи пълното отсъствие на представители от Европейския парламент и европейските партии, както и представителите на бизнеса и стопанските субекти.

Президентската институция е представена от едно участие на Александър Маринов, който е част от Стратегическия съвет на президента, в първата седмица на наблюдението по темата за шансовете на втория мандат да състави успешно правителство.

Информацията за общото разпределение на събеседниците спрямо политическата им принадлежност е в таблицата по-долу.

Политически субекти (партии)	Брой активни участия (в низходящ ред)
Продължаваме промяната	10
Демократична България	4
Възраждане	4
ГЕРБ-СДС	2
БСП	2
Български възход	2
ДПС	1
Движение 21	1
АБВ	1
НДСВ	1
ИТН	1

Таблицата представя броя на участията по политически партии, като трябва да се имат предвид някои особености в отчитането на данните. Периодът на наблюдение съвпада с края на неуспешното гласуване на първия мандат и връчването на втория мандат от президента на „Продължаваме промяната“, поради което присъствието на представители на тази партия е по-голямо в сравнение с останалите субекти.

В някои теми, като темата с казуса с Пловдивския панаир, има участие на различни политически партии – ПП, ДБ, БСП, липсва представител на ГЕРБ, но тяхната позиция е представена от репортера/водещия чрез прочитане на официално изявление. Друга тема са личните съдебни дела между Кирил Петков (лидер на ПП) и Бойко Борисов (лидер на ГЕРБ). Докато Кирил Петков участва в материала чрез синхрон, другата позиция е представена чрез адвоката на Борисов и чрез статус, който водещата чете от официалната страница на Борисов в социалните мрежи. Въпреки равнопоставеното представяне на двете позиции, броят участията на политическите лица е различен.

Темите в целия период на наблюдение са разпределени по следния начин:

Теми:	Обем в секунди:
Култура и изкуство	15840
Вторият мандат и формули за съставяне на правителство с третия	11400
Социални теми	11160
Предложението за кабинет на ГЕРБ/неуспешният мандат на ГЕРБ	6480
Рождество, празници и благотворителност	4860
Други международни теми	3120
Издирването на Христо Грозев в Русия	3000
Предложението на ПП за правителство на малцинството и приемане на декларация с основни приоритети за страната	2940
Други теми	2700

Войната в Украйна	1920
Грипната епидемия в страната	1800
Развитието на туризма у нас	1680
Здравни теми	1620
Световен заговор и конспирации за края на света	1500
Енергийните клаузи в Плана за възстановяване	1380
Обобщение на политическата година и политическия живот на партия ИТН	1320
Западът в условията на война	1260
Санкциите срещу Русия и законът за забрана за износ на нефтени продукти от Лукойл	1200
Световното по футбол	1140
Защо НДСВ се връща в политическия живот	1080
Посещението на министъра на отбраната Димитър Стоянов в Украйна	1080
Енергетика и енергийна (не)зависимост в контекста на войната	1020
Напрежението в ДБ	1020
Спомени за протестите от 10 януари 1997 г.	900
Национална здравна стратегия и проблеми при усвояването на средства по плана за възстановяване	840
Въздушните линейки у нас	720
Реформите в армията и отбранителните системи	720
Обобщение на изминалата политическа година	660
Предоставянето на помощи за Украйна и хода на войната	600
МВР – акции и протести за по-високи заплати	600
Неприемането на антикорупционен закон като лош знак за страната ни	600
Промените в трудовия закон и определянето на минималната заплата	600
Бюджет и инфлация 2023 г.	600
Покупателната способност на населението, инфлацията и цените	600
Отношенията на България с Русия и действията на посланик Митрофанова	420
Прокуратурата проверява криптоплатформата Нексо	420
Промени в наредбата за командировки в страната	420
Казусът с Пловдивския панаир	420
Репортаж с политическите позиции в НС за темите на обсъждане	360
Приемането на еврото	360

Съдебните дела между Бойко Борисов и Кирил Петков	360
Гласуване в НС за удължаване на бюджета	300
Зелената сделка и ЕС	240

Забележка- Таблицата, която обединява темите в рамките на целия период на наблюдение според количеството измерено време, което е отделено за всяка от тях, създава илюзорната представа, че най-много време е отделено за култура и изкуство, втория мандат за правителство и социални теми. В действителност в таблицата темите с най-голямо количество време са тези, които са обединени в една обща от цялото наблюдение (Култура и изкуство, социални теми, други, други международни, различни от посочените в таблиците). Политическите и икономически теми са раздробени на много повече подтеми с различни нюанси, за да се представи по-пълна картина на позициите. Голяма част от темите са представени в репортажи, но са твърде разнообразни и различни, често имат политически нюанс, без да са непременно политически, за да бъдат обединени в обща тема, което прави самите теми много на брой и с малко времетраене.

Заклучение:

Извършеното наблюдение на предаването „12+3“ в програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио за периода от 12 декември до 12 януари за спазване на принципите, заложи в чл. 6, чл. 8, чл. 10, чл. 11 и чл. 17 от Закона за радиото и телевизията констатира следното:

В предаването са предложени много и разнообразни теми за слушателите. Политическите теми в предаването са актуалните за страната към момента на излъчването, като те се проследяват в развитие и следват естествения ход на развитие. Така например вътрешнополитическите теми са представени в доклада подробно с нюансите, с които присъстват в предаването – темата преминава от неуспешното гласуване на първия предложен кабинет от ГЕРБ към обсъжданията за втория, предложенията на партията, получила втория мандат и съответно прогнозите и предположенията за третия. Темата е развита с политически представители на различни партии – парламентарно представени и извънпарламентарни, като обикновено тези събеседници се придържат към общата позиция на партия си. Освен тях, са

предложени разговори с различни експерти – политолози, социолози и други, като е представен широк спектър от позиции и мнения, като тук е включен и единственият представител на президентската институция в качеството му на експерт.

Темите, за които не се изисква задължително наличие на плурализъм, нито се предполага наличие на такъв – култура, изкуство, социалните теми, отделната тема за празниците и традициите заради специфичния период на наблюдение и други подобни, са обединени в общи, макар в отделните предавания да са предложени най-различни подтеми – предоставени са много премиери на театрални постановки, изложби, книги, концерти и други културни събития.

Теми, които са обединени в категорията „Други“ също са такива, които не изискват и не предполагат друга гледна точка. Те са по-скоро в сферата на любопитни, интересни факти или еднократни събития.

Други международни теми също обединяват различни сюжети, които не засягат пряко страната ни. Макар че в настоящата реалност е трудно да каже, че събития в която и да е точка на света не засягат страната ни по никакъв начин, то темите в тази категория са такива, които не влияят пряко на страната ни – тук са конфликтите в Бразилия, изборите в Полша, ситуацията с развитието на covid-19 в Китай и др.

Наблюдението показва наличие на разнообразни и различни гледни точки по повечето от предложените политически и икономически теми в предаването. Присъстват политически лица, представители на третия сектор – НПО и граждански организации. Има силно присъствие на експерти в различни области, които предлагат на слушателите а палитра от мнения, прогнози и анализи.

Изключения правят няколко теми, по които са представени само единични мнения по важни политически и икономически проблеми - Румен Овчаров за забраната за износ от Лукойл; Румен Петков за санкциите срещу Русия и българо-руските отношения; Деян Николов и Виктор Папазов от „Възраждане“ за референдума срещу еврото. В репортажа за НЕКСО липсва информация за позицията на фирмата и дали е отказан коментар от тяхна страна.

Общественият доставчик БНР в предаването „12+3“ предоставя социално значима информация – политическа, икономическа, културна, научна, образователна. Предаването отразява различните идеи и убеждения в обществото чрез плурализъм на гледните точки по политическите и икономически теми в предаването. В рамките на наблюдението не е констатирано наличие на съдържание, което да подбужда към насилие или омраза, насочени към група лица или член на група, или публично да подбужда към тероризъм по смисъла на Наказателния кодекс.

Предвид разностранныте мнения, изразени в предаването, може да се каже, че е гарантирано правото на свободно изразяване на мнение, правото на информация и защита на личната неприкосновеност на гражданите. В предаването не е установено съдържание, което внушава нетърпимост между гражданите, или което да противоречи на добрите нрави, което да възхвалява или оневинява жестокост или насилие, което подбужда към ненавист въз основа на расов, полов, религиозен или национален признак.